

відхилення економіки України від траєкторії стабільного розвитку в I-IV кв. 2013 р.. В зазначений період ймовірність виникнення кризових явищ за методом екстраполяції на основі середнього темпу зростання знаходиться в інтервалі від 50% до 64%. За іншими варіантами прогнозу ймовірність настання негативних тенденцій розвитку економіки України в короткостроковій перспективі не перевищує 23%.

Отже, на основі побудованої в роботі трьохфакторної probit-моделі визначено, що в короткостроковій перспективі економіці України загрожує ймовірність настання другої хвилі кризи, запобігання якої в значній мірі може сприяти: (1) формування механізмів своєчасного реагування на кризи за допомогою здійснення моніторингу фінансової стабільності країни на основі розробленої системи макроекономічних індикаторів, (2) оцінка на базі створеного форсайт-центру стратегічних напрямів соціально-економічного та інноваційного розвитку, виявлення технологічних проривів, які здатні впливати на економіку та суспільство в середнь- та довгостроковій перспективі тощо.

Список використаної літератури

1. Яценко Г.Ю. Інноваційний розвиток країн емерджентного типу / Г.Ю. Яценко // Економіст. – 2012. - №8. – Режим доступу: <http://ua-ekonomist.com>
2. Федорова Е. Анализ и оценка каналов распространения финансовых кризисов на развивающихся рынках / Е. Федорова, О. Безрук // Вопросы экономики. – 2011. - №7 – С. 120-128.

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕХОДУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ

С. О. Митропан

Науково-дослідний економічний інститут
Міністерства економічного розвитку і торгівлі, м. Київ

Українська економіка потребує термінового впровадження ефективних механізмів підтримки інновацій на всьому ланцюзі від етапу зародження нової ідеї до етапу практичного впровадження та організації серійного промислового випуску новітньої продукції.

Насьогоднішній приріст валового внутрішнього продукту розвинутих країн світу на 75-80 % визначається інноваційною складовою економіки, побудованою на унікальних технологіях. На світовому ринку високотехнологічної продукції їх частка постійно зростає і становить майже 80 %, тоді як частка України стабільно знижується і становить лише 0,1 %.

В цілому, в Україні за даними Держстату у II кварталі 2011 року відбулося зростання ВВП на 3,8 відсотка по відношенню до відповідного періоду 2010 року (у I кварталі 2011 року – 5,3 відсотка). Міжнародні порівняння сезонно скоригованого ВВП свідчать, що Україна потрапила до групи країн світу, в яких поступово відбувалось відновлення економічного зростання. (Мінекономрозвитку)

У I півріччі 2011 року порівняно з відповідним періодом 2010 року реальне зростання ВВП в Україні становило 4,4-4,5%, Білорусії – 11%, Узбекистані – 8%, Таджикистані – 6,9%, Киргизстані – 5,5%, Росії – 3,9%, Азербайджані – 0,9%.

Активізація виробничої діяльності, спостерігалася в Україні упродовж 2010 року та 7 місяців 2011 року, відобразилась на позитивній динаміці фінансових результатів (за підсумком січня-травня 2011 року – 34,0 млрд. грн., що в 1,7 раза більше, ніж за відповідний період 2010 року).

За підсумками 2011 року чисельність прибуткових підприємств перевищувала чисельність збиткових (56,8 відсотка проти 43,2 відсотка загальної кількості підприємств). Поряд з цим, зменшується кількість зареєстрованих безробітних. Наприкінці липня 2011 року зареєстровано 469,5 тис. безробітних, що становить 1,7% від загальної кількості населення працездатного віку, що на 7,2% нижче, ніж у червні 2011 р. (506,1 тис. осіб).

До позитивних індикаторів стабілізації, а також до стримуючих інфляцію факторів, слід віднести:

- сезонність, що спричинила зниження цін на плодоовочеву продукцію;
- продовження тенденції зростання депозитів населення;
- відносну стабільність на валютному ринку;
- уповільнення зростання споживчого попиту на продовольчі товари та поступова його переорієнтація на непродовольчі товари середньо- та довготривалого використання.

Отже, поступове відновлення вітчизняного промислового виробництва та покращення ситуації на ринку праці, поступове покращення ситуації у зовнішній торгівлі демонструє міжнародним експертам та іноземним інвесторам здатність України закріпити позитивну динаміку економічного зростання. Потенційно наша країна, володіючи значним внутрішнім ринком, розгалуженим промисловим і сільськогосподарським потенціалом, багатими та різноманітними природними ресурсами, а також вигідним геополітичним розташуванням, може стати одним із провідних реципієнтів інвестицій.

За результатами щорічного рейтингового дослідження Міжнародної фінансової корпорації, група Світового банку **“Ведення бізнесу - 2011”** Україна **покращила своє місце на 2 позиції з 147 на 145 місце**, за рахунок збільшення рейтингу по категоріях: “реєстрація підприємств” та “отримання дозволів на будівництво”, водночас відбулося зменшення рейтингів по категоріях: “реєстрація власності”, “доступ до кредитів”, “захист прав інвесторів” та “ліквідація підприємств”.

З метою сприяння залученню й ефективному використанню вітчизняних та іноземних інвестицій для забезпечення розвитку економіки України, прискорення її інтеграції в європейську і світову економічні системи, забезпечення права приватної власності і права на підприємницьку діяльність утворено Раду вітчизняних та іноземних інвесторів при Президентові України. Очолив зазначену Раду Президент України.

Указом Президента України від 26.01.2011 № 173/2011 затверджено персональний склад Ради вітчизняних та іноземних інвесторів.

Законом України «Про підготовку та реалізацію інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна» визначено правові та організаційні засади відносин, пов'язаних з підготовкою та реалізацією інвестиційних проектів за принципом “єдиного вікна”.

Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 02.02.2011 № 389 “Про затвердження програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні”. Метою якої є перехід на інноваційну модель розвитку економіки, модернізація виробництва, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринку, запобігання впливу міжнародної фінансової кризи на розвиток економіки.

Пріоритетами розвитку базових галузей економіки, в яких реалізуються інвестиційні та інноваційні проекти відповідно до Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності, є:

- забезпечення розвитку енергетичної інфраструктури, зокрема газотранспортної системи, атомного та ракетно-космічного машинобудування, авіа- і суднобудування;
- видобування нафти, газу та вугілля;
- виробництво, перероблення та зберігання сільськогосподарської продукції;
- будівництво і реконструкція автомобільних доріг загальнодержавного значення (в межах міжнародних транспортних коридорів), міжнародних аеропортів та вокзалів, морських портів, інших об'єктів інфраструктури, у тому числі тих, що визначені Державною цільовою програмою підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу;
- реконструкція систем тепло- і водопостачання та водовідведення;
- будівництво житла;
- виробництво альтернативних джерел енергії, сільськогосподарської техніки, обладнання та комплектувальних виробів для неї, вантажно-підіймальної та дорожньої

техніки, нафтогазопромислового, гірничошахтного і гірничорудного обладнання та бурового інструменту.

Критерії конкурсного відбору інвестиційних та інноваційних проектів для надання державної підтримки відповідно до зазначеної Програми:

- забезпечення розвитку базових галузей економіки;
- підвищення технологічного рівня виробництва;
- економічна ефективність таких проектів;
- впровадження енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій;
- співфінансування таких проектів за рахунок недержавних джерел фінансування у розмірі не менш як 40 відсотків;
- виробництво в Україні товарів, що імпортуються;
- зменшення викидів парникових газів та забруднення навколишнього природного середовища;
- створення нових робочих місць;
- наявність позитивних висновків державної експертизи інвестиційних та інноваційних проектів.

ОГЛЯД СУЧАСНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Н. В. Ралле

Київський національний університет технологій та дизайну

Соціально-економічні процеси в суспільстві за останні декілька десятиліть характеризуються бурхливими трансформаціями, спричиненими, в першу чергу, високим рівнем розвитку інформаційних технологій та засобів телекомунікації, їх доступністю, поширенням та проникненням у всі сфери людської діяльності, по-друге, становленням категорій «інформація» та «знання» як основних ресурсів виробництва та засобів досягнення економічного зростання. Також, останні науково-технологічні досягнення вважати однією з причин активізації глобалізаційних процесів світової економіки. Сучасна інформаційна революція та глобалізація знаменували перехід від індустріального до становлення постіндустріального суспільства, в якому першочергового значення набуває ефективне використання інформації, створення та матеріалізація знань у вигляді інновацій та інтелектуальних продуктів. Світова фінансова криза виявила недоліки та прогалини неокласичної парадигми в економіці та визначила нагальну потребу в пошуку альтернативних концепцій розвитку економіки.

Сучасний рух економічної думки спрямований на пошук нової парадигми, яка б відображала реально існуючі економічні взаємозалежності в умовах подальшої ускладненості макрооб'єктів економіки та відповідала б на повсталі питання поведінки нанооб'єктів економічних відносин. Цей пошук спричинений наявною кризою неокласичної парадигми.

В основі суспільного розвитку на перший план виходить такий ресурс як інформація та її якісне утворення – знання.

Знання як економічна категорія, що лежить в основі забезпечення конкурентоздатності економічних суб'єктів на глобальних ринках, має двояку природу – являється як економічним ресурсом і товаром, так і суспільним благом.

Інформаційна економіка та її логічний розвиток до мережевої інформаційної економіки, дає змогу швидкому поширенню інновацій у всі сфери життя. Концепція інноваційного розвитку виражена в поглядах інноваційної економіки.

Звернення до спроб розуміння механізмів прийняття рішень економічними агентами породжує такі економічні концепції, як когнітивна економіка, нейроеконіка та наноекономіка.